

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2010. november 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett lopás büntette miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2010. szeptember 14. napján kihirdetett Kb.II.212/2009/16. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott cselekményét lopás vétségének (Btk. 316.§ (1) - (2) bek.) **minősíti**.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetését 200 (kettőszáz) napi tétel, napi tételenként 400 (négy száz) forint pénzbüntetésre **enyhíti**.

A 80.000 (nyolcvanezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2010. szeptember 14. napján kihirdetett Kb.II.212/2009/16. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.316.§ (1) és (4) bekezdés b./ pontjába ütköző folytatólagosan elkövetett lopás büntetében, ezért 300 napi tétel, napi tételenként 400 forint, összesen 120.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.149/2010. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet hagyja helyben.

A védő előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal vette figyelembe a vádlott javára szóló enyhítő körülményeket, a vádlott vagyoni és jövedelmi viszonyait. Az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott pénzbüntetés mértéke eltúlzott, az elkövetett cselekmény súlyával arányban nem áll, a vádlott megélhetését jelentősen megnehezíti, így a büntetés célján túlmutató hátrányt jelent. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a kiszabott pénzbüntetést enyhítse.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését és annak írásbeli indokolását fenntartotta. Továbbra is kérte az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés mértékének enyhítését. Álláspontja szerint az első fokú katonai tanács nem vette figyelembe, hogy az E-ON 360.000 forint kötbér megfizetésére kötelezte a vádlottat, így a pénzbüntetés megfizetésére kötelezés következtében kettős szankció kerülne alkalmazásra, amely eltúlzott és méltánytalan.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratba foglaltakat tartotta fenn. Álláspontja szerint a pénzbüntetés egy havi illetményben történő meghatározása a vádlott által elkövetett vagyon elleni bűncselekmény esetén méltányos, a vádlott egyéni anyagi teherbíró képességének megfelelő, ezért a bejelentett fellebbezések megalapozatlanok. A védői perbeszédre reagálva kifejtette, hogy a vádlottnak az elkövetéskor tisztában kellett lennie azzal, hogy a cselekménye kiderülhet, és annak akkor polgári- és büntetőjogi következményei is lehetnek. Indítványozta az első fokú ítélet helybenhagyását.

A vádlott az utolsó szó jogán a védője által előadottakhoz csatlakozott.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta. A katonai tanács a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Megállapítható, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetését beismerte.

A vádlott vallomását az ügy egyéb bizonyítékai, különösen a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, valamint tanúvallomások alátámasztották. Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban állapította meg. A katonai tanács által megállapított tényállás megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján okszerűen vont lekövetkeztetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, azonban tévedett a cselekmény minősítésében amikor a vádlott cselekményét a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (4) bekezdés b/ pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett lopás büntettének minősítette, a dolog elleni erőszakkal való elkövetésre figyelemmel.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának BH.1990.207. számú eseti döntése rögzíti: „Áramlopás esetén sem a dolog elleni erőszakkal történt, sem a folytatólagos elkövetés megállapításának nincs helye, ha a terhelt az árammérő automatán lévő zár (plomba) letépésével végez szabálytalan áramvételezést. ”

Kimondja továbbá az eseti döntés: „... a villamos energia jogtalan igénybevételének elkövetési magatartásait a Villamosenergia Közzolgáltatási Szabályzat (VKSZ) 19. §-ának (2) bekezdésében körülírt szabálytalan vételezési formák szerint kell megállapítani. E törvényhely *d)* pontja szerint szerződésszegésnek (szabálytalan vételezésnek) minősül a fogyasztó részéről, ha a villamos energiát a fogyasztásmérő berendezés bármilyen módon való befolyásolásával vagy megkerülésével vételezi. Ebből következik, hogy a szabálytalan vételezés valamennyi típusos alakzata (pl. méretlen fogyasztói hálózaton vételezési lehetőség létesítése, a fogyasztásmérő zárópecsétjének eltávolítása stb.) a lopás szükségszerű elkövetési tevékenysége, amely mindig kisebb-nagyobb állagsérelmet okozó műszaki beavatkozással jár. Ha ezt a tipikus elkövetési módot dolog elleni erőszaknak tekintenék, akkor az ehhez fűződő jogi konzekvenciák mindig érvényesülnének, és ennek következtében pl. a szabálysértési értékre elkövetett áramlopás mindig vétségi alakzat lenne.

Az elkövetési magatartás elemzésénél eldöntendő, hogy az áramlopás természetes vagy más fajta egységnek tekintendő-e. A VKSZ előírásainak megszegése olyan egymozzanatú cselekmény, amely jogellenes állapotot teremt. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a szabálytalan vételezés ideje alatt az elkövető ténylegesen hányszor kapcsolta ki-be valamely villamos fogyasztó berendezését, átmenetileg szüneteltette-e a fogyasztást stb., vagyis tulajdonképpen természetes egységről van szó, a folytatólagosság megállapítása - amely törvényi egység - tehát szóba sem jöhet."

A felhívott eseti döntés irányadó a víz és a gáz jogosulatlan, illetőleg szabálytalan vételezésének esetében egyaránt. Mindezekből következik, hogy jelen ügyben a gázóra plombájának megfúrása a bűncselekmény elkövetésének szükségszerű eleme, ezért a dolog elleni erőszakkal történő elkövetés külön minősítő körülményként nem vehető figyelembe, továbbá a vádlott cselekményét a természetes egységre tekintettel nem lehet folytatólagos elkövetésként értékelni.

Mindez nem mond ellent a lopás dolog elleni erőszakkal történő elkövetéséről szóló 4/1998. számú Büntető jogegységi határozatban írtaknak, amely kimondja: „A Btk. 316. §-ának (1) bekezdése szerint az követi el a lopást, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa. A lopás célzatos bűncselekmény, amely mindig valamilyen vagyoni érték megszerzésére irányul. A lopás tárgyat tulajdonosa (birtokosa) azért védi zárral vagy más készülékkel, hogy az csak számára legyen hozzáférhető. A zár vagy a megőrzésre szolgáló készülék tehát a védett tárgy elvételének akadálya. Az elkövető ezt az akadályt általában fizikai erő kifejtésével - a zár vagy a készülék rendeltetésszerű működésével össze nem férő módon - azért kell leküzdenie, hogy az eltulajdonítani szándékolt tárgyat elvehesse.”

Jelen esetben a gázórát védő plomba nem valamilyen dolog elvételének a megakadályozására szolgált, hanem a gázfogyasztás hiteles mérését volt hivatott biztosítani. A plomba megfúrása tehát nem minősül dolog elleni erőszakkal, ezért a vádlott által elkövetett cselekmény helyes minősítése az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés szerint minősülő lopás vétsége, figyelemmel az elkövetési értékre.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény elbírálásánál - a fellebbezteli katonai ügyész perbeszédében elmondottak alapján - nem bír relevanciával, hogy az E-ON 360.000 forint megfizetésére kötelezte a vádlottat, ezért a kettős szankció tilalmára alapított védői érvelés megalapozatlan.

Az enyhítés érdekében bejelentett vádlotti és védői fellebbezés alapos.

Az elsőfokú katonai tanács ítéletében helytállóan sorolta fel a joghátrány meghatározása során figyelembe vehető körülményeket, és nem tévedett, amikor a vádlottal szemben pénzbüntetést szabott ki. A pénzbüntetés enyhítésének oka a bűncselekmény enyhébb jogi minősítése. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 200 napi tétel, napi tételenként 400 forint pénzbüntetésre enyhítette, figyelemmel arra, hogy a megváltozott, alacsonyabb napi tételszám áll arányban a vádlott terhére

másodfokon megállapított bűncselekmény kisebb tárgyi súlyával, és ez a pénzbüntetés is megfelelően szolgálja a Btk.37.§-ában írt büntetési célokat.

A másodfokú bíróság a Btk. 52. §-a alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. november 19.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. szavazó bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

**Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke**

A kiadmány hitelül:
Kígyósi Józsefné
bíróági ügyintéző